

De Riepe

Het straatmagazine van Noord-Nederland

Thema
**BUITEN DE
LIJNTJES**

**Sheltersuit houdt
daklozen warm**

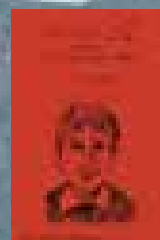
VERDER IN DIT NUMMER

- Maatwerk waar het kan
- Afscheid van de rosse buurt

KEURMERK
straat
krant

PRIJS €2,10
waarvan €0,90
voor de verkoper

alleen kopen van
verkoper met badge

Frisdenkers

Omdat ik van jongs af aan al niet van vaststaande kaders en gezag hield, was ik heel goed in buiten de lijntjes kleuren. Voor mijn ouders en mijn docenten was dat wat lastig. Altijd kwam ik met andere, soms zelfs absurde ideeën over hoe dingen ook zouden kunnen. Maar als we in de historie kijken, dan zien we dat juist de mensen die buiten de lijntjes kleuren, de wereld wat te bieden hebben. Als Van Leeuwenhoek niet had vastgehouden aan zijn eigen idee, hadden we geen microscoop gehad. Als Seurat niet trouw gebleven was aan zijn visie, was er nooit pointillisme geweest. Zonder Galilei geen ronde wereldbol, maar een platte aarde. Kortom juist de mensen die het lef hebben en zelfvertrouwen genoeg om hun eigen weg te volgen, zijn de frisdenkende. Zij gooien alle referentiekaders en aangeleerde patronen overboord en beginnen met een blanco vel, waar alles mogelijk is. En juist die mogelijkheden bieden ruimte en perspectief voor grootse dingen.

De mooiste kleuren vind je juist buiten de platgetreden paden, niet op de gulden middenweg. Zoals ik ooit schreef voor mijn dochter tijdens een van de sinterklaasvieringen. Zij kreeg een kleurdoos met een gedichtje: *Het mooiste rood, het diepste blauw, vind je op onverwachte plekken, de mooiste kleuren zitten in jezelf, het is aan jou ze te ontdekken.*

In deze Riepe een rijke kleurenpracht aan mensen die de moed hebben om anders te zijn.

Arnold de Meijer

DE RIEPE

Het straatmagazine van Noord-Nederland

De Riepe, Gronings voor stoep, is het straatmagazine van Noord-Nederland. De Riepe verschijnt eens per maand. Het blad is een initiatief van stichting WerkPro. Mensen die om uiteenlopende redenen dak- en thuisloos zijn, verkopen het magazine. Onder deze verkopers vallen ook mensen uit andere landen, mensen die in Nederland en in hun land van herkomst weinig tot geen perspectief hebben. Alle verkopers dragen als legitimatiebewijs een registratiepasje. U betaalt voor het magazine €2,10. Daarvan is 90 cent voor de verkoper, de rest gaat terug naar het project. De Riepe is geen commercieel magazine; naast inkomsten uit verkoop worden middelen verworven uit sponsoring, subsidiëring, fondsen en advertenties. Eventuele meeropbrengsten zullen worden aangewend in het circuit van dak- en thuislozen.

COLOFON

PROJECTBEGELEIDING WERKPRO
Antonie Grootenhuis

PROJECTBEGELEIDING STUDIO SPINLINK
Dominique Krauts

HOOFDREDACTIE
Dominique Krauts

EINDREDACTIE
Sofie Risamena

REDACTIE

Wietske Aupers
Rudy Vane
Robby Bakker
Frits Croes
Annelies Romers
Ilse Dekens

Arnold de Meijer
Anna de Ruiter
Robert van Bergen
Maarten Vermeulen
Jim Smit

VORMGEVING
Dinah Jellema

FOTOGRAFIE

Suzanne Posthumus
Jaap ten Hoove
Frits Blom
Bachir Benchagra

Chico Bolt
Wim Mijlof
Theo Koelmans
Lucas de Wit

COLUMNISTEN

Gerard Lohuis
Wilma Bouma
Eddy Sikma
Lydia Tuijnman
Marieke Werkman
Niek Heidanus

Jaap Krol
Natalja Oosterbaan
Chantal Kuipers
Gerlinde Spaan
Dick Bijmolt

FOTOGRAFIE COVER
Tony Dočekal

STRIP
Ido Dijkhuis

PUZZEL
Luuk Kobes

ILLUSTRATIES

Paul Kimkes
Robby Bakker
Pim de Boer

DRUK

Van Liere Media, Emmen

MET DANK AAN

Leger des Heils voor het ter beschikking stellen van de distributiefaciliteiten, subsidieën, donateurs en anderen die een bijdrage leveren aan de financiering van dit magazine. En niet te vergeten: de vele vrijwilligers en stagiaires zonder wie dit project niet draaiende kan worden gehouden.

SPECIALE DANK

Gaat uit naar alle verkopers, schrijvers en dichters uit de groep van dak- en thuislozen.

BEGELEIDING VERKOPERS

Eddy Posthumus Jeffrey Visser

De Riepe is een uitgave van WerkPro.

REDACTIEADRES DE RIEPE

Protonstraat 6
9743 AL Groningen
06-1147 8111
redactiederiepe@werkpro.nl

DISTRIBUTIEADRES DE RIEPE

WerkPro Groningen
Eemskanaal NZ 32a
9713 AB Groningen
Tel: 050-5791818 (09:00 - 13:00 uur)
e-mail: riepe@werkpro.nl
website: www.deriepe.nl
bankrek. NL38INGB0685757617
t.n.v. straatmagazine De Riepe

WerkPro Leeuwarden
Tel: 088 066 31 80
e-mail: riepe@werkpro.nl

ISSN

2405-769X

WerkPro

SpinLink

INHOUDSOPGAVE

AFSCHEID VAN DE ROSSE BUURT

De felle kleuren spetteren van de doeken. Met grillige penseelstreken zijn haar emoties op het canvas gesmeten. De beeldelementen — figuratief en abstract — zijn doorspekt met een scherpzinnige symboliek. Het werk van kunstenaress Erika Stulp (76) vertaalt hoe zij de wereld ziet en duidt.

12

MAATWERK WAAR HET KAN

Isabelle Diks (GroenLinks), wethouder in de gemeente Groningen, maakt zich hard om armoede te bestrijden. Zij wil dat er zoveel mogelijk maatwerk wordt geboden aan de inwoners van Groningen waar het gaat om uitkeringen, bijzondere bijstand en andere regelingen voor de minima.

DAK- EN THUISLOZENPROJECT

Voor velen van ons, is de wereld van dak- en thuislozen totaal onbekend. Om meer begrip tussen deze beide werelden te kweken heeft de Christelijke Scholengemeenschap Augustinuscollege, in navolging van vorig jaar, weer een dak- en thuislozenproject opgezet.

20

Werk in uitvoering

Marieke Werkman

Gekkenwerk

Mea Sententia

Koken met een missie

Mantelkat

Kunst op straat

Het bijzondere geluk

Bij de container

7

8

9

10

11

15

16

17

18

Jaap Krol

Bie pad en weg

Kruiswoordcrypto

Horoscoop

Straatklinkers

Opvanginstellingen

Straatkanjer

19

23

23

24

25

27

28

Afscheid van de rosse buurt

Door **Robby Bakker** Fotografie **Frits Blom**

De felle kleuren spetteren van de doeken. Met grillige penseelstreken zijn haar emoties op het canvas gesmeten. De beeldelementen — figuratief en abstract — zijn doorspekt met een scherpzinnige symboliek. Het werk van kunstenares Erika Stulp (76) vertaalt hoe zij de wereld ziet en duidt.

‘Op de kunstacademie heb ik monumentale vormgeving gestudeerd’, vertelt Erika met een warme glimlach. Ze nipt voorzichtig aan een mok dampende thee en neemt plaats aan haar keukentafel. ‘Daar leerde ik over ruimtelijke vormgeving, de schilderkunst, illustreren en zelfs het uittekenen van letters. Na mijn opleiding ontwikkelde ik me steeds meer richting het expressionisme. Maar, als ik terugdenk, heb ik dat altijd al gedaan. Altijd het uiten van emoties en mijn gevoel.’

Jarenlang exposeerde Erika wereldwijd. Daar heeft ze warme herinneringen aan, maar ze miste het contact met haar publiek. Ze opende haar eigen galerie en atelier in het A-Kwartier van Groningen. Grenzend aan Erika’s pand lag de rosse buurt. Dit zou later een belangrijke bron van inspiratie voor haar worden.

“Ik kon er niet omheen”

In december van 2015 werd de rosse buurt in het A-Kwartier opgedoekt wegens drugsoverlast. ‘Ik zag alles gebeuren’, vertelt ze zichtbaar aangedaan. ‘Mijn atelier was aan de achterkant van het pand en daar hoorde ik geluiden die niet voor mijn oren bestemd waren. Dan zette ik de muziek maar wat harder. Ik kon er niet omheen. Ik zag de prostituees, maar ook de hoerenlopers en de drugsdealers. Soms werden er messen getrokken. Een keer is er een prostituee doodgeschoten.

Toen in 2015 werd besloten de boel op te ruimen dacht ik: maar ik heb nooit iets negatiefs ondervonden van mijn buurvrouwen zelf. Ik trok de stoute schoenen aan en heb aangeklopt.’

Hartverscheurend

‘Er woonde iemand in de Hoekstraat die contact met ze had en die heb ik gepolst. Ik wist uit eigen ervaring dat ze vriendelijk waren. Toen ik er pas ging wonen had ik lekkage en dat kwam van mijn achterburen. Toen dacht ik: nou moet ik er toch maar heen. Het verliep heel gemoedelijk. Dat maakte het makkelijker voor mij om naar ze toe te gaan om te vragen of ik ze mocht schilderen.’ Erika was welkom. Ze sprak enkele prostituees en fotografeerde ze ter inspiratie voor haar schilderijen. ‘Ik mocht niet met de foto’s naar buiten treden, maar dat wou ik ook niet. Ik wou helemaal geen gelijkenis schilderen’, legt Erika uit. ‘Ik wou ze afbeelden als een soort metafoor. De Heilige Moeder Maria, bijvoorbeeld, is ook een metafoor. Een metafoor van de vrouw. Net zoals Anne Frank of de Mona Lisa.’ »

Sommige verhalen die ze hoorde van de “meisjes van plezier” waren hartverscheurend: ‘Een aantal had direct al iets in een nieuwe stad of verhuisden naar Duitsland en weer anderen gingen terug naar hun vaderland en wisten niet wat er met ze zou gebeuren. Ze moesten allemaal huilen. Het was heel zwaar. Dat zie je ook terug in een schilderij. Een koffertje in de hand, midden in de nacht op straat, een traan ... Onzekerheid en angst voerden de boventoon. Ze moesten onverhoeds vertrekken. In hun ogen las ik de vragen: wat gebeurt er? Waar moet ik naartoe?’

Voor God zijn wij allemaal gelijk

Binding

De pijn die Erika ziet raakt haar tevens op een persoonlijk vlak. ‘Het kleine meisje in mij herkende het verdriet. Toen ik kind was is er wat met mij gebeurd, dat had te maken met incest. Ik kon er toentertijd niet over praten en ben daarom

gaan tekenen en schilderen. Zo kon ik mij uiten. Ik heb het inmiddels verwerkt hoor, daarom kan ik erover praten. Maar het heeft mijn leven verzwaard. Ik kon datgene niet rijmen, kan het nog steeds niet rijmen. Seks hoort bij liefde. Punt uit. Maar ik snap die vrouwen wel. Ze onderhouden hun gezinnen ervan. Het is hun redding. Maar die pijn die ik zag ... die zit in hen en die zit ook in mij. Ik had wat met ze. Een binding. Ze zeiden tegen mij: “voor God zijn wij allemaal gelijk.” Het is een verscheurdheid, maar ze weten het ook te voegen tot een eenheid. Ze hebben enorm veel vechtlust. Je moet wel je mannetje staan en niet bang zijn! Ze hebben wel pooiers in de buurt, maar het kan mis gaan. Er is er daar immers eentje vermoord.’

Tentoonstelling

Van de schilderijen organiseerde Erika een tentoonstelling in haar galerie, in samenwerking met andere kunstenaars. Cabaretier Arno van der Heyden heeft de expositie op een inspirerende wijze geopend. Treffend gaf ze het de naam: “Afscheid van de rosse buurt”. Ze nodigde de prostituees uit. ‘Ze zijn niet langsgeskomen. Misschien mag dat niet of durfden ze het niet. Voorzichtigheid is het sleutelwoord want er zijn altijd klanten die niet deugen. Je weet het nooit. Overall ligt het gevaar op de loer. Zelfs hun echtgenoten kunnen het zijn. Er wordt vaak denigrerend over deze vrouwen gesproken, maar wat zijn ze dapper!’ ♦

WERK IN UITVOERING

Unieke kamers bij Stee in Stad

Door **Robert van Bergen** Fotografie **Frits Blom**

Midden in de Korrewegwijk in Groningen zit een bijzonder hotel: Stee in Stad. De receptie zit op de hoek van de Floresstraat, maar de twaalf kamers zijn verdeeld over drie rijtjeshuizen verderop aan de straat. Anita Elderman, receptioniste sinds december 2019, vindt het een hele fijne werkplek.

‘Stee in Stad is een laagdrempelige plek om te werken. Ik werk hier, evenals de meeste collega’s, als vrijwilligster. Als erkend stagebedrijf werken er meerdere stagiairs bij de receptie en in de schoonmaak.’ Anita legt uit hoe ze bij Stee in Stad terecht kwam: ‘Ik was allang uit het arbeidsproces en wou weer aan de slag, maar ik had geen werkervaring en besloot daarom vrijwilligerswerk te gaan doen. Ik kon het rustig opbouwen en nu zijn we alweer twee jaar verder. Als receptioniste doe ik de reserveringen van gasten en het versturen van e-mails. Vijf dagen voor aankomst versturen we een soort welkomstmail. Daarin staan alle gegevens en voorzieningen en waar ze kunnen inchecken. Als ze later komen hebben we gelukkig een goede band met Simplon Jongerenhotel waar mensen terecht kunnen als wij al gesloten zijn.’

De kamers van Stee in Stad zijn uniek, iedere kamer is verschillend. Volgens Anita waarderen mensen het dat iedere kamer een eigen thema heeft. ‘Ze vinden het concept heel leuk, het logeren in de wijk, maar vooral de verschillende kamers. Dat ze in de kamers komen en zeggen “goh, wat is het leuk en gezellig ingericht!”. We hebben bijvoorbeeld een kamer, de boerenkamer, met een bedstee. Ik had ook weleens meegemaakt dat, vooral Duitsers, daar nog nooit van gehoord hadden. Nou, dat vinden ze vaak geweldig! Maar de favoriete kamer is toch wel de Moulin Rouge-kamer. Dat is de grootste kamer.’

Naast de hoteltaken gebeurt er nog veel meer bij de receptie: ‘Wij zijn een GLS-punt, waar mensen pakketjes kunnen halen, verzenden en retourneren. En we hebben een was-service voor ouderen, die gaat vanuit de gemeente. Het aantal ouderenwasjes per week loopt toch wel tegen de zestig. In het hoogseizoen gaat het dan best wel op tempo om alle was te draaien.’

Inzicht

MARIEKE WERKMAN

Illustratie **Robby Bakker**

Een knobbelzwaan zat verscholen tussen het riet op haar nest te broeden. Het nest lag als een troon op het laaggelegen deel van het land. Het mannetje sleepte voortdurend takken naar het nest. Vanaf een bankje keek ik gefascineerd naar dit schouwspel.

Over het voetpad kwam een vrouw lopend dichterbij. Ze droeg haar zilverkleurige haar in een knot. De oudere dame knikte naar me en zei: ‘Hallo.’ Ik zei: ‘Mooi is het hier hè?!’ Ze glimlachte en zei: ‘Mag ik bij jou komen zitten?’ Ik zei: ‘Ja, hoor.’ Haar leven was anders verlopen dan verwacht. Zoals dat gaat. Ze zei: ‘Ik kon vroeger makkelijk leren en studeerde wiskunde.’ Het studeren vond ze fascinerend, maar de omgang met mensen vond ze lastig. De vrouw zei: ‘Ik was verlegen en bang om voor een groep te spreken. ’s Nachts lag ik urenlang te piekeren, staarde naar het plafond en dacht aan alle dingen die verkeerd konden gaan. De gedachten waren beangstigend.’ ‘Oh’, zei ik, ‘hoe ging u daar mee om?’ Ze vervolgde: ‘Nou, op een gegeven moment durfde ik mijn huis niet meer te verlaten. Ik had last van sociale angst en pleinvrees. Noodgedwongen moest ik stoppen met de studie. Hierna werd ik medisch afgekeurd. Het was puur overleven om mezelf staande te houden.’ Ik zei: ‘Wat naar dat u dit heeft meegemaakt.’

Zwijgend keken we naar de meerkoeten die voorbij zwommen. Ik vroeg haar: ‘Wat heeft u geleerd van het leven?’ Ze antwoordde: ‘Nou, dat de maatschappij gericht is op mensen die hard schreeuwen en carrière maken. Voor gevoelige mensen kan het lastig zijn om hier een weg in te vinden.’ Ik knikte.

De dame vervolgde: ‘Twee jaar geleden is mijn man overleden. Hij had alzheimer. De laatste jaren heb ik hem verzorgd. Het was zwaar, maar tegelijkertijd was dit een intense en bijzondere periode. Om zo dichtbij hem te kunnen zijn. De intimiteit ervan. Dit gaf mijn leven zin.’ Ik wenste haar sterkte, pakte mijn fiets en zei: ‘Vergeet niet dat u waardevol bent.’ Terwijl ik wegfietste keek ik even achterom. Ze zwaaide naar me.

Niet meer meedoen

Door **Gerard Lohuis** Fotografie **Frits Blom**

Hij leeft in een welgekozen isolement. Mensen gaan in een boog om hem heen en praten achter zijn rug over hem. Hij heeft het wel door maar heeft zich er na jarenlange ervaring voor afgesloten. Zelfs zijn vrouw en kinderen laten al vele jaren niets meer van zich horen. Ze zijn gestuit op zijn muur van boosheid. Om niet langer geconfronteerd te worden met de pijn van het missen van hun partner en vader, hebben zij besloten hem met rust te laten.

In klas 4 is het onrustig. Juffrouw Els heeft zojuist een verhaal over de oorlog voorgelezen, waarin vrijheidsstrijders het opnemen tegen een corrupte regering. Frans heeft goed geluisterd en begrijpt dat zowel de mannen die tegen de autoriteiten vechten, als het leger van het land zelf, andere mensen doden. Nu heeft juffrouw gezegd dat iedereen eigenlijk een moordenaar is in de oorlog. Ergens in Frans is er iets geraakt. Misschien is er een superheld nodig die de vechtersbazen uit elkaar haalt en de wereld redt. Frans moet de wereld redden en vrede brengen. Achttien jaar later. Frans heeft met het VN-leger gevochten in Libanon om daar strijdende partijen in een nietsontziende burgeroorlog uit elkaar te houden. Hij moest er voortdurend op zijn hoede zijn want beide kampen accepteren de bemoeienis van een buitenlandse mogendheid niet. Bij iedere patrouille kan hij door een sluipschutter onder vuur worden genomen. Niemand is te vertrouwen en uit alle hoeken loert het gevaar. Frans blijft er twee jaar en heeft veel van zijn vredeachtende kompanen zien sneuvelen. Zelf is

hij twee keer lichtgewond geraakt door een bermbom. Eenmaal thuis kan hij zijn draai niet vinden. Hij ergert zich aan het feit dat ze hem op straat aanspreken met een toon waaruit afwijzing blijkt over wat hij heeft gedaan. Vaak wordt hem de vraag gesteld waarom hij er zich mee heeft bemoeid en dat de Libanezen het toch zelf hadden moeten oplossen. Door zijn inzet was het alleen maar erger geworden. Frans wordt alsmaar stiller en trekt zich meer en meer terug. ‘s Nachts heeft hij nachtmerries en overdag is hij niet te genieten. De spanning loopt thuis hoog op en zijn vrouw wil dat hij stopt met drinken totdat het escaleert. Frans slaat voor het eerst zijn dochter en heeft er zo veel wroeging over dat hij besluit om weg te gaan.

Hij woont sinds die dag in een kleine caravan, drinkt zijn biertje en is niemand meer tot last. Hij wil met niemand contact, vertrouwt de mensen niet langer. Hij denkt nog vaak terug aan de les van juffrouw Els en heeft het gevoel dat ze niet het juiste verhaal heeft verteld. Alsof er iets ontbreekt, iets wat duidelijk maakt waarom superhelden niet bestaan. Nu is het zelfs ‘s nachts oorlog en durft hij bijna niet meer te slapen. Om niet gek te worden, heeft hij besloten om niet meer mee te doen. Dan is hij alleen in zijn eigen hoofd een vredeachtter.

Gerard Lohuis is sociaal-psychiatrisch verpleegkundige bij BuurtzorgT

Mea sententia

Door Rudy Vane

HOKJESDENKEN

Als je te strakke lijntjes trekt om een hokje, stap je al snel buiten die lijntjes. Daarom hou ik niet van hokjes. Als je mij in een hokje stopt, moet ik me gedragen volgens de normen die bij dat hokje passen. Maar die hokjes zijn veel te klein, ik pas er niet in. Aan alle kanten hang ik buiten de hokjes. Stop met dat hokjesdenken! Iedereen is zoals 'ie is. Mijn hele leven lang hoor ik al: "Waarom doe je dat zo? Iedereen doet het zus!" Nou, heel simpel, omdat ik niet iedereen ben. Als ik een broek met smalle pijpen draag terwijl brede pijpen de mode zijn, doe ik dat omdat ik brede pijpen niet mooi vind. En wat ik niet mooi vind draag ik niet. Mode of geen mode. Als ik een tv-programma niet interessant vind dan kijk ik het niet. "Rudy, je moet Wie is de mol kijken, dat is een geweldig programma!" Nee dat is geen geweldig programma, jij vindt dat een geweldig programma. Wat jij leuk vindt hoeft ik nog niet leuk te vinden. Waarom moeten mensen allemaal dezelfde mening hebben? Als iedereen hetzelfde denkt, hetzelfde leuk vindt, hetzelfde doet, hoe saai zou de wereld dan zijn.

Ik zie een hokje als een kooi. En ik wil niet opgesloten zitten in een kooi. Ik wil vrij zijn, vliegen als een vogel in de lucht, rennen als een paard in de wei, zwemmen als een vis in de zee. Gelukkig heb ik wel een plek waar ik echt volledig vrij kan zijn, dat is in mijn fantasiewereld. Ik kan uren in mijn luie stoel zitten dagdromen. In mijn eigen wereld kan ik alles doen wat ik in de echte wereld niet kan. Ik doe geweldige uitvindingen, maak de mooiste reizen, gooi regeringen omver, vernietig het kwaad. Ik kan toveren en maak de wereld blij. Geen armoe, geen pijn, geen oorlog, alles is fijn. Ach, kon dat ook maar in de echte wereld zo zijn.

Maar wat doe ik nu eigenlijk, creëer ik nu niet zelf een hok, waarin alles gaat zoals ik het graag zie. Een hok waar ú wellicht niet in past.

KOKEN MET EEN MISSIE

Culinair grensoverschrijdend gedrag

Door Lydia Tuijnman

Buiten de lijntjes, een aansprekend thema voor de zondaars op deze planeet. Meestal wordt het leven pas interessant als je een teen, een voet of je héle zelf over de verboden streep zet. Daarom gaan tieners roken en kauwt de hond achter je rug je pantoffel aan flarden. Minder fijn is het als je lichaam buiten de lijntjes gaat na allerhande culinair grensoverschrijdend gedrag. Muffintops bloezen over de ceintuur, weelderig welven de billen! Dat mag wel een tandje minder, vonden wij en daarom eten we nu een poosje koolhydraat-arm.

Kluts drie flinke eieren in een deegkom. Wat zout erdoor en een theelepeltje bakpoeder. Vijf eetlepels 10% yoghurt, want vet m g. 60 gram notenmeel, ik gebruik een mengsel van hazel-, walnoot en amandel. Meng alles tot een dik beslag en voeg wat water toe als het al te lobb g is, het moet wel enigszins uitvloeien in de pan. Je hebt genoeg voor 3   4 kleine, dikke pannenkoeken. Wat plakjes kaas bovenop leggen kan geen kwaad. Bakken op laag vuur, met geduld, want ze vallen sneller uit elkaar dan tarwe-pannenkoeken. Als de bovenzijde droog is en de kaas gesmolten, voorzichtig keren en nog even door laten garen. Gebruik de pannenkoekjes als broodvervanger, is helemaal geen straf hoor.

Dankzij dit regime (veel groenten, geen suiker, tarwe, rijst, aardappels, pasta) zijn onze rubensiaanse rondingen snel aan het afvlakken en passen wij steeds beter binnen onze - ooit zo strakke - lijntjes.

Maatwerk waar het kan

Er kan een heleboel, maar hoe maak je het makkelijk?

Door Rudy Vane Fotografie Deborah Roffel

Isabelle Diks (GroenLinks), wethouder in de gemeente Groningen, maakt zich hard om armoede te bestrijden. Zij wil dat er zoveel mogelijk maatwerk wordt geboden aan de inwoners van Groningen waar het gaat om uitkeringen, bijzondere bijstand en andere regelingen voor de minima. Het hoeft niet strak volgens de regeltjes, maar wel binnen de grenzen van de wet.

‘Jullie noemen het buiten de lijntjes’ begint Isabelle Diks, ‘hier noemen we het op of net iets over de rand van de wet. Mijn functie heet niet voor niets WETHouder, het moet dus wel een beetje in de buurt van de wet blijven. Maar we zien dat er eigenlijk best veel kan. Voor ons moet de mens centraal staan, wat heeft een mens nú nodig, dat kun je eigenlijk niet in een regel vangen. Al die mensen zijn verschillend, als je ook kijkt hoe mensen dakloos worden of dakloos zijn, dan zijn al die beginpunten waarschijnlijk anders. Je kunt niet één uniforme dakloze vinden.’

Regeltjes

‘Er is regelgeving, dat hebben we wel nodig. Je kunt niet zomaar willekeurig geld geven. Maar de kans dat jij in jouw situatie precies binnen die lijntjes past, die is best klein. Je hebt wel of geen kinderen, hoe oud zijn die dan, heb je zelf nog sociale context als ouders of vrienden die je kunnen helpen of willen helpen. Ik vind het wel heel moeilijk te aanvaarden dat er hier in Nederland nog dak- en thuislozen zijn. Daar kan ik niet zo goed mee leven.’

Armoede

‘Kort samengevat is de definitie van armoede, dat je volgens de in Nederland geldende normen geen normaal bestaan kunt leiden. Zoals Marga Klompé ooit zei, een bloemetje op tafel en een koekje bij de thee, dat moet nog kunnen. Volgens de huidige maatstaf hoort daar ook een laptop bij of moderne communicatie, anders kunnen kinderen niet mee op school en sta je zelf wat verder van de samenleving af. Ook een soort van vakantie hoort er tegenwoordig wel bij. Als je dat allemaal niet hebt of kunt, dan is er sprake van armoede. Als je er zelf niet meer uitkomt dan heb je een systeem nodig dat jou er weer uittrekt. Wij moeten er als maatschappij, als Groningen, er alles aan doen om de spiraal naar beneden te bekorten en er voor zorgen dat ze niet helemaal op de bodem van de put terecht komen.’

Ambitieuus plan

Isabelle Diks heeft onlangs een ambitieus plan gepresenteerd om Groningen binnen tien jaar armoedevrij te maken. Een mooi voorbeeld van buiten de lijntjes kleuren? ‘Het zijn in ieder geval nieuwe lijntjes. Het is nog nooit op deze manier geprobeerd. Het is nog allemaal binnen de wet. Ik dacht, als we gaan zitten wachten tot Den Haag de participatiewet afschaft, dan zijn we allemaal al oud en grijs. Dat duurt me veel te lang. Het is nu een probleem,

dus we moeten nu een oplossing vinden. We zijn nu druk aan het rekenen hoe we het plan kunnen inrichten. Dat zal er op korte termijn toe kunnen leiden dat we mensen snel kunnen helpen en het ook financieel voordeliger is voor de gemeente, al is dat niet echt het uitgangspunt. Hoe sneller we mensen kunnen helpen, hoe sneller de problemen verminderen.’

Kappen van het regelingenwoud

Een ander voorbeeld van buiten de lijntjes is het *Kappen van het regelingenwoud*. ‘Ik blijf het een rare gedachte vinden dat je moet vragen waar je recht op hebt. Waarom? Het is lastig om gegevens uit te wisselen, daar moeten we voorzichtig mee zijn. Maar van mensen met een uitkering weten we natuurlijk alles, die zitten in ons systeem. Hoe moeilijk kan het zijn als een kind naar groep zeven gaat, een bericht naar de ouders te sturen dat ze recht hebben op een laptop in plaats van te denken dat de ouders in staat zijn om al die regelingen door te wurmen om die paar, die op hen van toepassing zijn, op te duikelen en dan nog aan te vragen. Daar zit voor mij ook iets vernederends in. Al die regeltjes, wie kan dat begrijpen? Dat moet echt radicaal anders. Daar zijn we nu dapper mee bezig. Daar hebben we de cliëntenraad voor nodig.’ (De Cliëntenraad Werk en Inkomen is een groep mensen, ervaringsdeskundigen, die zelf binnen de participatiewet vallen en het College en de Raad van advies voorziet wat betreft plannen die de minima aangaan - red.) ‘Hoe gaan we dit nu aanvliegen, wanneer hebben we wel de goede taal, wanneer is het wel duidelijk. In onze gemeente zijn best veel mensen laaggeletterd en dan komen wij met een ellenlang en ingewikkeld verhaal aan.’

Maatwerk

‘Maatwerk is best ingewikkeld, je wilt ook geen willekeur. Het kan niet zo zijn dat je iets krijgt wat een ander niet krijgt omdat jij toevallig een goed contact hebt met een ambtenaar of het WIJ-team. Een mooi voorbeeld van maatwerk is de gehandicapte vader met twee kinderen, weduwnaar, met een aangepaste auto. Hij brengt zijn nog jonge kinderen zelf naar school. Het autootje gaat kapot, het hele systeem ondersteboven en meneer vraagt bijstand voor een nieuwe auto aan. We kijken in het systeem en nee, een auto staat niet in het systeem. Dus eigenlijk moet je dat afwijzen. Vanuit het maatwerk hebben we toen gezegd, deze auto kost natuurlijk wel geld, maar als de kinderen met het leerlingenvervoer naar school zouden moeten kost dat nog véél meer geld. Bovendien kan deze vader zijn kinderen met deze auto op nog veel meer manieren ondersteunen en blijft hij zelfstandig en mobiel. Een echte win-win situatie.’♦

Noot van de redactie:
Dit interview heeft plaatsgevonden voor de commotie binnen de gemeenteraad over het plan van mevrouw Diks.

Honger

Door **Wietske Aupers** Illustratie **Pim de Boer**

Rinus is een rooie kat van een jaar of 14. Ze woont samen met een mensenvrouw met schizofrenie en een angst-dwangstoornis. In De Riepe beschrijft ze wat het betekent om mantelkat te zijn.

Soms heb je er als mantelkat gewoon de balen tabak van. Kan je geen begrip of medelijden opbrengen voor de mens waarvoor je zorgt. Ze denkt op dit moment dat ik aan de clozapine heb gezeten! Dat is dus typisch iets voor mensen met schizofrenie, ze zien overall achterbaksheid en complotten. Echt balen, voor een mantelzorger als zich dat tegen jou persoonlijk richt Ik zal even uitleggen wat clozapine is: het is een medicijn, een zogenaamd antipsychoticum. Het zou ervoor moeten zorgen dat ze minder van dat soort gedachten heeft. Dat ze mij nu verdenkt, is een teken dat ze misschien te weinig van dat spul krijgt Dus ja, dan lijkt het haast logisch dat ze denkt dat ik ervan snoep. Maar weet je waarom ze het in eerste instantie dacht? Ik heb honger!!! En een hongerig gevoel kan een bijwerking zijn van clozapine. Maar zoals vaak bij gedachten van psychotici is er ook een andere, volstrekt logische verklaring voor mijn hongergevoel.

Ik had vorige keer al verteld dat ik last had van gerommel in mijn buik. Dat is nog steeds niet voorbij. Eerst hebben

ze mijn kiezen getrokken, toen ontdekten ze ontstekingen in mijn bekje en kreeg ik antibiotica. Intens smerig spul is dat. Toen de ontstekingen waren genezen bleef ik echter buikpijn houden. Toen kreeg ik probiotica. Wel raar is dat, eerst anti- dan pro-, maar de pro- smaakte erg lekker. Nu hoef ik geen medicijnen meer, maar de dierenarts heeft toch iets leuks bedacht: ik moet op dieet! Ik mag nog maar 70 gram brokjes per dag! Als je wilt weten hoeveel dat is: mijn vrouwtje neemt af en toe een handje pinda's, om zichzelf te verwennen Dat is ongeveer evenveel. Dat eet zij dus bovenop haar koolhydraatarme dieet. Dat -arme klinkt alsof zij ook weinig krijgt, maar ze moet gewoon veel groenten en eiwitten eten. En je weet: eiwit zit in vlees en vis Ze is er 30 kilo door kwijtgeraakt. Bij mij hoeft er maar een kilo af. Ik zeg, waarom proberen we dat met mij niet ook gewoon? Weet je wat ze dan zegt? Vang zelf een vis! Terwijl ik me dus juist heel zwakjes voel. En weet je wat een bijwerking is van op dieet zijn? Dat je er strontchagrijnig van wordt. Daarom deze aflevering van mij niet zoveel betrokkenheid. Het is tijd dat de wereld even om mij draait. Ik voel me te zwakjes om te jagen, maar ik houd mijn ogen en neus open. Ik was altijd een keurig katje, dat geen melk van de tafel stootte of vlees van het aanrecht trok, maar nu, let op! Ik ben op oorlogspad.

KUNST OP STRAAT

De verdronkenen van Nienoord

Door **Natalja Oosterbaan** Fotografie **Frits Blom**

In de avond van 6 november 1907 reed een koets door dichte mist in de richting van Leek. Terwijl hij het rijtuig en zijn paarden langs het zwarte water van het Hoendiep probeerde te leiden, kon koetsier Wouter Meijer nauwelijks de lijnen van de oever ontwaren. Hij was gespannen en had zijn baas voor vertrek nog gewaarschuwd dat ze beter een andere weg konden nemen. Maar jonkheer Aemilius Abraham van Panhuys stond erop dat hij en zijn familie de kortste weg naar borg Nienoord namen. Van Panhuys was eenenzeventig jaar en een bestuurlijke beroemdheid. Hij was onder andere burgemeester van Groningen en commissaris van de Koningin geweest, alsook vicepresident van de Raad van State. Nu was hij Minister van Staat en leed aan ernstige slapeloosheid.

De familie en hun palfrenier Meindert van Wijk hadden zojuist de avond doorgebracht met de burgemeester van Groningen, en het gezelschap was moe. Ook hadden Van Panhuys en zijn zoon Hobbe, burgemeester van Leek, die dag een groot geldbedrag opgenomen bij de bank, waarmee ze het liefst binnen het uur veilig thuis wilden geraken. Echtgenotes Trijntje van Panhuys en Elske de Blocq van Scheltinga verlangden ook naar hun bed. Maar vlak voor Hoogkerk ging het mis. In een verraderlijke

bocht in de weg raakte Meijer dusdanig gedesoriënteerd, dat de koets met paarden en al het koude Hoendiep in reed. Meindert kwam onder het rijtuig terecht en verdronk. De familie kreeg in wilde paniek de koetsdeur niet geopend. Tragisch genoeg hadden zij zich van tevoren in de koets laten insluiten met het grote geldbedrag. En Meindert droeg de sleutel. Ooggetuigen verklaarden dat het gezin in hun doodsstrijd om hulp riep en de nagels zelfs in de leren kap van het rijtuig had vastgeklampt. Al snel zag men alleen nog een wiel en een brandende lantaarn boven het water uitsteken, dat door de mist een akelig schijnsel wierp. Enkel de koetsier en de paarden overleefden het ongeluk. In een lugubere optocht trokken die nacht vier lijkkoetsen langs de nevelige oevers van het Hoendiep. De verdronken knecht kreeg er geen.

Precies honderd jaar na dato onthulde burgemeester Jacques Wallage een kunstwerk op de plek van het ongeval. Kunstenaar Jikke Jager maakte een monument uit brons en beton, waarop je de schim van de gedoemde koets ten onder ziet gaan. Als in een schaduwtheater wordt het drama weer tevoorschijn getoerd voor huidige en toekomstige reizigers.

Het bijzondere GELUK

Klussende buurman

Door **Chantal Kuipers**

Mijn buurman klust graag en vaak. Althans ik denk dat hij het graag doet anders zou hij niet op dit tijdstip boren, maar ik gun iedereen zijn hobby. Ik loop 's avonds in mijn ondergoed Whitney Houston te playbacken en daar zegt hij ook niets van, ook al kan hij daar geen last van hebben.

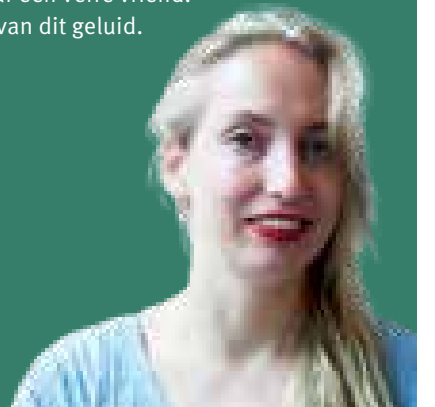
's Morgens had hij een appje gestuurd dat hij iets uitliep met zijn verbouwing, maar inmiddels is het tegen middernacht en wil ik graag slapen. Of wakker blijven, maar dan genieten van de stilte.

Boos stap ik mijn bed uit, trek een broek aan en klop aan bij de beste man. Ergens tussen iets uitlopen en midden in de nacht klussen zit een groot verschil. En ik wil een goede buur zijn maar ik ben te boos omdat hij denkt dat de wereld alleen om hem draait. En volgens mij draait de aarde om de zon en niet om hem. 'Buurman, het is middernacht, op zich zou ik willen dat je stopt met boren.' De buurman kijkt me nauwelijks verrast aan. 'Het is geen middernacht, maar vijf voor twaalf.' Ik zucht omdat hij schijnbaar geen cursus luisteren heeft gevolgd, want dan zou hij het fatsoen hebben even zijn mond te houden. 'Weet je hoe het voor mij is? Ik schaam me dood.'

Nu val ik helemaal steil achterover. Hoe het voor hem is? Hij is de sleutel naar de oplossing! Hij kan stoppen met boren. Hij gaat niet over mijn grens heen, hij gaat er ver buiten. Want hij denkt dat hij de enige is die aan het klussen is, maar doordat hij het is, is de hele buurt het. De auto's moeten worden verzet voor vrachtverkeer. Er komen bouwvakkers te pas en te onpas door de tuin lopen, en mijn ornament die hij kapot heeft gemaakt is nog steeds niet gerepareerd. Dus dat hij de enige is die klust, is niet waar. Iedereen heeft er last van.

'Het spijt me buurvrouw, echt het spijt me.' Als hij het zo vaak herhaalt spijt het hem helemaal niet want dan zou hij het maar één keer zeggen.

Vlak nadat ik weer thuis ben begint het boren weer. De spijt was van korte duur. Thuis ga ik in bed onder de dekens liggen, het geluid houdt niet op. En ik denk, had ik maar geen goede buur maar een verre vriend. Dan had ik geen last van dit geluid.

Bij de container

Door **Dick Bijmolt** Fotografie **Frits Blom**

Als je zo’n hele dag op het hoofdkantoor bent wil je weleens zin krijgen in een sigaretje.

Tenslotte is het kantoor van de zorginstelling een giga praathuis en al dat gebeuzel begint je uiteindelijk op de zenuwen te werken. Terugtrekken onder het afdakje bij de container op zijn tijd, om even op adem te komen en om relaxed een sigaretje te roken.

Je treft daar weleens een lotgenoot, hoewel het er steeds minder worden. Als roker behoor je tot een sociale klasse van verdacht allure. De laatste tijd tref ik bij die container dan ook steeds minder mensen. Alleen de sterken blijven over.

De eerste ogenblikken ben ik alleen, genietend van de rust. Maar dan komt hij erbij, die man met die pet op. Een gekleurde pet op een wat wiebelend hoofd. Iemand van onze

doelgroep, een mens met mogelijkheden. Negeren kun je hem niet. Hij beweegt aan een stuk door, je wordt er raar van. Hij dringt zich op. Hij tikt aan je arm en stoot wat vage klanken uit, wijst naar een lichaamsdeel of klankt anderszins hele verhalen.

Ik haal mijn schouders op, hem aankijkend en duidend dat ik hem niet begrijp. Hij weigert dat te accepteren en gaat maar door. Tenslotte staar ik geïntrigeerd naar het gras, in de hoop dat dit afdoende zal zijn en dat zijn enthousiasme tot conversatie zal tanen.

Hij loopt met zijn vinger prominent naar voren naar het raam, maakt bewegingen, geeft zeer hevige klanken. Ach natuurlijk: ‘Je hebt je vinger tussen het raam gehad’, zeg ik. Ik doe het weer. Hou toch je mond.

Conclusie juist, maar actie fout. Nu is hij niet meer te houden. Hij wrijft nu over het been. Wat daar mee aan de

hand kan zijn wil ik niet over nadenken. Van rookgenot is allang geen sprake meer. Heeft deze man geen dagbesteding? Of is dit zijn dagbesteding? Is het toevallig dat hij hier steeds is of wordt hij gestuurd?

Hoewel er net nieuwe rokers arriveren heb ik het helemaal gehad.

Later zie ik hem bij de hoofdingang bezig te speren en te klankeren tegen mensen. Volgens mij is hij onderdeel van het anti-rookbeleid van de directie. Ingezet om de laatste rokers hier te weren. Sombor loop ik naar de volgende vergadering.

LBL

Ik pak geregeld even de racefiets om een rondje om te gaan. Vroeger had ik de gewoonte mezelf van lyrisch commentaar te voorzien of het spel van de zwoegende, enigszins getormenteerde kopman te spelen. Dat “vroeger” was zowel heel vroeger, toen ik als kind de duinen op Ameland aanzag voor steile Alpen en iedereen achter me liet, als iets minder lang geleden, toen ik er stiekem schik in had moeilijk te kijken bij een beetje inspanning en in die pose bij voorkeur langs volle terrassen reed.

Die tijd ligt inmiddels achter me. Meedoen is belangrijker dan winnen, ook al fiets ik alleen. Dat soleren komt omdat ik helemaal geen zin heb om me te begeven in van die grote sportieve mensenstromen, zoals je die ziet bij de 4 Mijl van Haren naar Groningen of de fietselfstedentocht. Aan laatstgenoemde evenement heb ik twee keer meegedaan, met eclatant succes: hoewel ik halverwege het gehoempa niet meer kon verdragen, heb ik beide tochten op karakter uitgereden.

Ik kocht mijn eerste racefiets in 1998 om ooit deel te nemen aan de voorjaarsklassieker Luik – Bastenaken – Luik (LBL). Deze koers is een van de vijf zogeheten Monumenten en heeft als bijnaam *La Doyenne*, wat “de oude dame” betekent. Zo’n tien jaar daarvoor had ik in de bijlage van de *Vrij Nederland* een lang artikel over deze happening voor amateurs gelezen en me toen al voorgenomen dit mee te happenen.

Het is er nog altijd niet van gekomen, terwijl de tijd toch een beetje begint te dringen. Dat klinkt een beetje vreemd voor een jonge vijftiger, maar de feiten liegen er niet om. Als ik de tijd vanaf het moment dat ik dat artikel las tot nu doorreken naar de toekomst, zou ik me als tachtiger melden bij de start. Wat ik heb al die tijd toch gedaan? vraag ik me nu al geregeld af.

En wat gaat er nog komen? Jonge blagen op Specialized-, Pinarello- of Colnago-fietsen halen mij nu al zonder pardon in. Ik kan natuurlijk ook kiezen voor een gemakkelijker Monument, zoals Parijs – Roubaix of de Ronde van Vlaanderen, maar de oud-commentator in mij zegt dat ik toch meer een man voor het midden- en hooggebergte ben. Wil ik die dus kunnen bedwingen, dan zal ik de aankomende jaren toch echt een tandje moeten bijzetten.

JAAP KROL

Leerlingen CSG Augustinus verdiepen zich in dak- en thuislozen

Door **Arnold de Meijer**

Voor velen van ons, is de wereld van dak- en thuislozen totaal onbekend. Als we boodschappen doen, komen we misschien eens een keer een straatkrantverkoper tegen. We groeten hem soms maar meestal lopen we hen zonder op of om te kijken voorbij, laat staan dat we een gesprek met hem of haar beginnen. Wij staan eigenlijk alleen maar stil bij onze eigen beslommeringen. We hebben er geen idee van wat het betekent om onder een brug te slapen, je eten bijeen te scharrelen uit de afvalbakken van restaurants.

Dit is overigens niet nieuw. Al eeuwenlang worden dak en thuislozen genegeerd, of nog liever weggestopt in een soort heropvoedingskamp als Veenhuizen. Er zijn maar weinigen die een dakloze als inspiratiebron voor poëzie gebruiken. In zijn gedicht 'Woningloze' geeft Slauerhoff in 1925 al aan dat een dakloze alleen in zijn gedachten kan wonen. En dat is nog maar de vraag, want zelfs zijn meest diepe gedachten worden verstoord door de strijd om te overleven.

Om meer begrip tussen deze beide werelden te kweken heeft de Christelijke Scholengemeenschap Augustinuscollege, in navolging van vorig jaar, weer een dak- en thuislozenproject opgezet. In de wereld van het onderwijs was dit project zo uniek, dat het onderscheiden is met de Groninger Onderwijsprijs.

Was het vorig jaar voor vwo 5 leerlingen, dit jaar voor vwo 4. In een periode van een week of zes werkten de leerlingen een heel programma af. Naast het lezen van het boek *Donkerder* van Ritzo ten Cate waarin het verhaal van een jongen die dakloos wordt, en een college-tour met vier daklozen-deskundigen, werden er, in samenwerking met de redactie van straatmagazine De Riepe en voormalig stadsdichter Lilian Zielstra, commentaren, gedichten en columns geschreven. Onder bezielende leiding van de docenten Nederlands Alfred Poort en Ingrid van der Werf, reflecteerden zij op hoe zij naar daklozen keken aan het begin van het project en of dat aan het eind veranderd was. Regelmatig kwamen zij tot de conclusie dat hun mening gebaseerd was op aannames, zonder door enige kennis gestoeld te worden. Als er al een conclusie getrokken kan worden uit dit project is het dat je eerst kennis moet vergaren voordat je een gefundeerde mening kan vormen. Een 'verkeerde' mening ontstaat alleen door foute kennis. Het lijkt erop alsof Erasmus toch gelijk had met zijn uitspraak: "Sluit de gevangenissen, open de scholen!"

In dit nummer van De Riepe een deel van de resultaten.

Geen plek ELIN JENSEN

Geen plek
om tot rust te komen
Geen plek
waar ik veilig ben
Geen thuis

Ik ben alleen
Samen met mijn gedachten
Ze spoken door mijn hoofd
Slapeloze nachten

Goed bedoeld NORI KRIKKEN

Vrijdag 24 december 2021 ben ik samen met een klasgenootje naar de Jumbo in Haren geweest met de intentie een dakloze vrouw te interviewen. Zij zegt altijd heel lief gedag tegen iedereen die de winkel in loopt en krijgt altijd veel geld en eten van de mensen uit Haren. Wij gaven haar een broodje en wat geld, stelden onszelf voor en vroegen daarna of we haar een paar vragen mochten stellen. Haar antwoord hierop was: "Ja, ja vragen". Dus toen vroegen wij aan haar wat ze allemaal doet op een dag. Ze begreep de vraag niet, dus wij stelden de vraag op verschillende manieren. Ze vertelde dat ze ons echt niet begreep en dat ze nog maar twee jaar in Nederland is. Na een tijdje besloten we te stoppen met vragen en wensten we elkaar fijne feestdagen. Zo zie je maar dat deze vrouw heel veel eten, aandacht en geld krijgt, waar ze heel blij mee is, maar eigenlijk de taal helemaal niet goed spreekt. Alles wat ze krijgt is goed bedoeld, maar zou deze vrouw niet veel meer hebben aan een beetje onderwijs? Door deze vrouw geld te geven overleeft ze een dag langer, maar ze komt helemaal niet verder in haar leven. Ze blijft nog steeds afhankelijk van mensen die haar geld geven. Ik denk dat het veel beter zou zijn als je dit geld niet aan deze vrouw zou geven maar aan een organisatie voor daklozen. Zij helpen daklozen al en als ze dan nog meer geld zouden krijgen zouden ze misschien een klein beetje onderwijs aan de daklozen aan kunnen bieden. Als deze vrouw de kans zou krijgen om de Nederlandse taal beter te kunnen spreken, denk ik dat ze een baantje kan vinden waardoor ze haar leven (weer) op orde te krijgen.

De donkere nacht SAHAR

Ik lig op het koude bankje
en staar naar boven
Eenzaam en alleen
Angst, maar ik ben gewend
aan dit vervelende, vermoeiende gevoel
Het is koud
Alles in mij wil een dak boven mijn hoofd
Alles in mij wil een plek om te schuilen
Ik ben dakloos
Maar dat ontken ik

Donker en koud JASMIJN DE BOER

Om mij heen is het donker en koud
maar overal is licht en warmte

's Avonds schijnt het licht
door de ramen naar buiten
maar niet voor mij
voor mij is het zwart

's Nachts schijnen boven mij de sterren
Ze sprankelen, schijnen en branden
Maar in mij is het donker en koud

Overdag waar ik moet bedelen voor eten
Loopt iedereen genietend van het leven rond
Iedereen staat in het licht
Maar voor mij is alleen plek in de schaduw

Overal is licht en warmte
Maar om mij heen is het donker en koud

Warmte MERLIJN VAN DEN BROEK

Alleen
Ik loop over straat
Overal in de huizen
Brandt warm licht
Niemand die mij ziet
Het is hier koud en kil
Ik heb niemand
Om mij heen
Dat eenzame gevoel
Gaat door merg en been
Ik zou graag nu
Ook met mijn familie
Kerst vieren.

Mijn vriendin Sterre en ik zijn gisteren op de fiets naar school gegaan; onze boeken uit onze kluis halen voor de komende online lessen. Toen we terug fietsten, gingen wij nog even langs de Jumbo, de gele supermarkt. Sterre heeft een paar boodschappen gedaan en daarna hebben we samen stokbrood met kruidenboter in de zon gegeten. Wij zijn op school bezig met een project over daklozen. Er heeft ook iemand een voorlichting gegeven over de straatkrant ‘De Riepe’. Vlak voor de Jumbo stond een vrouw, ze was straatkranten van ‘De Riepe’ aan het verkopen. De meeste mensen liepen voorbij en kochten niks. De vrouw zag er moe en eenzaam uit. Sterre besloot een ‘Riepe’ te kopen en we hadden bedacht om te vragen hoe het met haar ging. We hadden op school meegekregen dat sommige mensen, die straatkranten verkopen, best wel behoefte hebben aan een gesprek, gewoon simpel is goed. “Hoe gaat het met u?” vroeg Sterre. De vrouw keek verward en mompelde iets dat ze Sterre niet begreep. “Hoe gaat het met u?” zei Sterre nog een keer. Eén van de meest simpele vragen in de Nederlandse taal. De vrouw keek nog steeds verward en probeerde uit te leggen dat ze Sterre niet begreep. “English?” vroeg Sterre. “Nee een beetje Nederlands.” zei de vrouw hunkelig. Een beetje Nederlands. Wat is een beetje Nederlands? Ja, nee, Ik snap niet. Hoogstwaarschijnlijk hebben de mensen die de hele dag straatkranten staan te verkopen geen goede jeugd gehad, waardoor ze waarschijnlijk ook geen goed onderwijs hebben kunnen volgen. Als gevolg hiervan zie je dus dat zelfs de basis en algemene kennis ontbreekt bij deze mensen, ondanks dat deze mensen vaak heel erg slim zijn. Onderwijs is bedoeld voor kinderen en jongvolwassenen, maar wat als je misschien wel vijftig bent en je dit onderwijs nooit echt goed hebt kunnen volgen, doordat je dakloos bent of een heftige jeugd hebt gehad? Je kan proberen zelf dingen te gaan leren, maar dat gaat lastig als de basiskennis al ontbreekt. Sterre wilde deze vrouw graag interviewen, maar dat gaat lastig als we elkaar niet kunnen begrijpen. Jammer hoe dit soort mensen mooie dingen moeten missen, alleen omdat zij een eigen levensverhaal hebben dat niet in onze samenleving past.

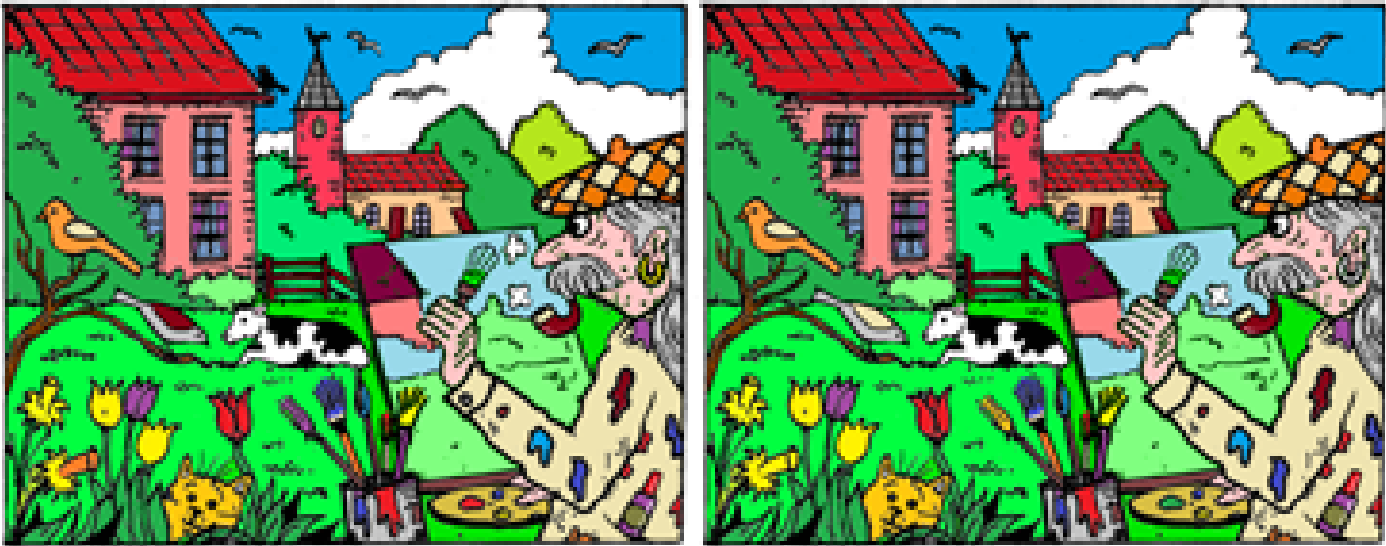
Tis weer kou,
Op de brug zittend,
Kan niet zeggen dat het iets is waar ik van hou,
Als normaal weer bibberend,
Langs kwam een leuke groep kinderen,
Zij gaven mij een paar centen,
Als thuisloze zagen zij mij niet als hun mindere,
Goedhartiger dan de meeste mensen,
Kochten zij ook een paar Riepe,
Glimlachend en blij,
Zwaaiend terwijl zij wegliepen,
En lieten een hoopvol gevoel achter bij mij.

Reflectie

Het project werd afgesloten met het schrijven van reflectieverslagen. Een aantal opvallende resultaten willen we u als lezer niet onthouden. ‘Aan het begin van dit project wist ik eigenlijk nog helemaal niks over de dak- en thuislozen in Nederland. Door dit project ben ik meer bewust geworden over de situatie waarin zij leven. Ik weet nu dat het voor daklozen ook fijn kan zijn om een beetje liefde en aandacht te krijgen’ aldus Esther Annema. Merijn van den Broek gaat nog iets verder: ‘Toen ik de nulmeting maakte, dacht ik dat er 10.000 dak- en thuislozen waren in Nederland, dit bleken er 32.000 te zijn. Ook dacht ik dat dak/thuisloos zijn een eigen keuze was, eigenlijk weet ik niet waarom, op dat moment wist ook dat een dak/ thuisloze er niet voor kiest. Ook heb ik geleerd dat veel mensen dak- en thuislozen ontwijken. Elk mens heeft een verhaal die ze graag willen vertellen, daarom is het goed om eens een praatje te maken met een dak/thuisloze zodat je inzicht hebt in hun situatie. Ik heb veel geleerd van dit project. De dak- en thuislozen hebben allemaal een verhaal waarnaar geluisterd moet worden, dit wordt niet altijd gedaan, ook lopen mensen met een grote boog langs de daklozen in de stad. Maar de mooiste conclusie trekken Bente Hoogma en Merle Leininga: ‘Wij vonden het een erg leerzaam project dat we niet snel meer zullen vergeten. We hebben geleerd dat daklozen ook gewoon mensen zijn en dat we ze vooral ook als mens moeten behandelen. Waarvan akte. ♦

BIE PAD EN WEG

Zoek de 10 verschillen

Kruiswoordcrypto

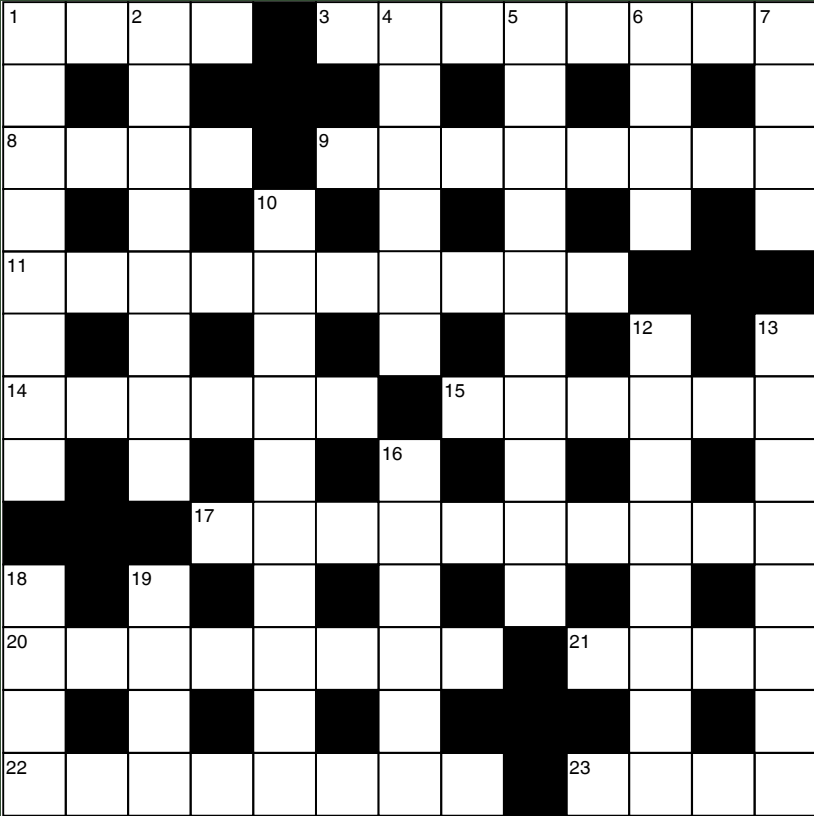
Door **Luuk Kobes**

Horizontaal

- 1** Engelse duim
- 3** Bevestigen dat het om geld gaat
- 8** Het slijk der aarde
- 9** Ontluisterend en kwetsend
- 11** Pakwegfiguur **14** Afgrond
- 15** Zespersoons orkest
- 17** Spraakmakend meubelstuk
- 20** Betaald gezet
- 21** Indonesisch eiland
- 22** Kleurloze kleefstof
- 23** Dikke vette mist

Verticaal

- 1** Allesweter **2** Motoronderdeel
- 4** Rondzwerver
- 5** De mindset van het schaap
- 6** Zij is Française **7** Rijstborrel
- 10** Z **12** Het laatste houvast
- 13** Te bewijzen waarheid
- 16** Stappen **18** Haalbaarheidsplan
- 19** Rollebolbeest

De oplossingen vindt u op pagina 27

HOROSCOOP

Illustratie **Paul Kimkes**

Vissen **20 februari - 20 maart**

Beschouw je onzekerheid als een uitnodiging om een diepe sprong in de psyche te maken en de eigenwaardekwesties die je al een tijdje tegenhouden te verwerken. Vertrouw erop dat je gaandeweg je eigen ritme zult vinden. Deze zal je in de richting van zelfontdekking en groei leiden.

Stier **21 april - 21 mei**

Soms is het hebben van verwachtingen de grootste hindernis op het pad naar geluk. Heb jij de neiging om deze verwachtingen meer macht te geven dan dat ze verdienen? Richt je de komende tijd vooral op acceptatie. Met dit gegeven maak je angst en onzekerheid onschadelijk.

Tweeling **22 mei - 21 juni**

Verandering is zelden gemakkelijk om mee om te gaan, maar als er niets zou veranderen, zou alles constant blijven. Dat betekent dat we beginnen te stagneren, wat nooit goed is. Verwelkom deze verschuiving en wees dankbaar, want ze herinneren je eraan wat een zegen het leven is!

Kreeft **22 juni - 22 juli**

Dit is een belangrijke periode van groei voor jou, Kreeft. Een tijd waarin je met ongebreidelde passie gaat voor waar je in gelooft en erkenning krijgt voor je inspanningen. Vertrouw op je instinct: je gevoel zal je toefluisteren wat wel en niet goed voor je is.

Leeuw **23 juli - 23 augustus**

Het is tijd om de kloof tussen je passie en je werk te overbruggen. Het is tijd om eraan te denken dat je een leven voor jezelf kunt creëren dat zowel financieel lonend als creatief bevredigend is. Volg waar de tekens je naartoe leiden terwijl je “het hoe” aan het universum overlaat.

Maagd **24 augustus - 22 september**

Vestig je aandacht op de les van geven en nemen. Hoe herstel je het evenwicht? Communiceer jouw waarheid op een onbeschaamde manier. In plaats van muren te bouwen, focus op het leggen van bruggen. Jouw openheid zal jouw omgeving inspireren om ook met hun problemen aan de slag te gaan.

Ram

21 maart - 20 april

Je hebt je laagste dieptepunt ervaren en bent teruggekeerd naar het licht. Je begrijpt dat alles van voorbijgaande aard is en dat stormen onvermijdelijk leiden tot grote doorbraken. Integreer het bewustzijn dat je, ongeacht je omstandigheden en moeilijkheden, altijd als overwinnaar uit de strijd zult komen.

Weegschaal **23 september - 22 oktober**

Je zit vol ideeën en inspiratie die ernaar verlangen om in praktijk gebracht te worden. Let goed op wat je onderbewustzijn je vertelt. Als je van het gegeven project een lucratief project wilt maken, zoek dan een investeerder of een vriend die bereid is een helpende hand te bieden.

Schorpioen **23 oktober - 21 november**

Vertrouw op wat je in dit leven wilt creëren. Je dromen zijn wellicht groot, maar ze zijn niet onmogelijk. Luister naar wat doorkomt vanuit je onderbewustzijn. Het terugwinnen van jouw magie wordt de komende tijd een groot thema voor jou. Stop met het ondermijnen van je kracht en potentieel!

Boogschutter **22 november - 21 december**

Wanneer we ons naar de buitenwereld wenden voor goedkeuring, blijven we met teleurstellingen te maken krijgen. Wanneer we daarentegen naar binnen keren, vinden we een eindeloze voorraad kracht en inzicht. Elimineer afleiding. Je staat op het punt grootse onthullingen te krijgen over je pad en je doel.

Steenbok **22 december - 20 januari**

Denken dat plezier kan bestaan zonder pijn zou onwetend klinken. Accepteer dus de menselijke ervaring in zijn geheel. Wees in gelijke mate dankbaar voor het goede, het slechte en het lelijke. Je staat op het punt iets moois te ontvangen, ook al zal je fysieke realiteit je anders doen geloven.

Waterman **21 januari - 19 februari**

Er zullen zich nieuwe kansen voordoen, of je er nu actief naar op zoek bent of niet. Het zal echter iets anders zijn dan wat je verwacht. Dit is een goed teken! Vraag onbeschoemd om wat je verlangt en sta open voor de vele manieren waarop je dit kunt ontvangen.

STRAATKLINKERS

SHELTERSUIT HOUDT DAKLOZEN WARM

Door **Annelies Romers**
Fotografie **Tony Dočekal**

“Omdat iedereen warmte, bescherming en waardigheid verdient.” Dit is waarom stichting Sheltersuit wind- en waterdichte jassen met de optie om een slaapzak te bevestigen maakt en geeft aan daklozen. »

Acht jaar geleden veranderde de oprichter Bas Timmer zijn doel. In plaats van een fraaie kledinglijn te lanceren besloot hij daklozen te willen helpen, omdat hij zo geschokt was door de dood van de vader van twee vrienden. Als dakloze overleed de vader op straat, gewoon in Enschede, door onderkoeling. Ook Paul Zurink veranderde zijn carrière: ‘Na 15 jaar in de reclamewereld wilde ik iets doen met meer impact. Ik werd vrijwilliger bij Sheltersuit.’ Inmiddels is hij de campagnemanager. ‘Sheltersuits hebben een dubbele functie’, legt Paul uit. ‘In de eerste plaats bieden ze extra beschutting voor de mensen die noodgedwongen op straat op moeten slapen. De pakken zijn wind- en waterdicht en ze zijn warm. Daarnaast is het voor mensen die bij een nachtopvang werken een hulpmiddel om contact te maken met daklozen, om diegene verder te helpen met bijvoorbeeld medische zorg en uiteindelijk opvang of huisvesting.’”

Van afval en door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt gemaakt
De Sheltersuits worden gemaakt van afval uit de mode-industrie. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals voormalige Syrische vluchtelingen en daklozen, produceren de Sheltersuits waarmee ze daklozen over de hele wereld willen beschermen. De van oorsprong Nederlandse stichting verspreidt Sheltersuits door heel

Europa, maar heeft ook vestigingen in New York en Kaapstad. Ook in het Noorden van Nederland is de stichting actief geweest, vertelt Paul: ‘In december 2020 hebben wij Sheltersuits uitgedeeld in Sneek, Assen en Groningen. Afgelopen jaar zijn er geen Sheltersuits aangevraagd vanuit de provincies Friesland, Drenthe of Groningen. Maar de stichting werkt altijd vanuit een aanvraag. Zodra een nachtopvang uit Noord-Nederland zich bij ons meldt, gaan we graag de samenwerking aan.’

Ook al beginnen de temperaturen weer langzamerhand op te lopen, juist nu heeft stichting Sheltersuit hulp nodig om daklozen in de winter te beschermen. ‘Gedurende het voorjaar en de zomer zijn we in ons sociale atelier druk om de voorraad Sheltersuits voor de komende winter op pijl te brengen. Hiervoor is uiteraard geld nodig. De productie van één Sheltersuit kost namelijk € 300, dus alle donaties zijn welkom. Daarnaast zijn we ook altijd op zoek naar bedrijven die graag hun steentje bij willen dragen. Partnerships met commerciële bedrijven helpen ons als non-profit om de Sheltersuits te kunnen financieren.’

Via de website www.sheltersuit.com lees je hoe je mee kan helpen om daklozen warm te houden.

DE RIEPE BUSINESSCLUB

De bedrijven in dit overzicht ondersteunen De Riepe. Wilt u als bedrijf ook bijdragen? Dat kan, neem gerust contact met ons op: 050-5791818 (09:00-13:00 uur).

Aksion Als de zon, tekentherapie Bike Centre Dik, Groningen Dagblad van het Noorden, (NDC mediagroep) De Huismeesters, Groningen Digno BV, Haren Doesburg autoverhuur, Groningen Dunk Forum Groningen Gemeente Groningen SoZaWe Groningen Seaports Groninger Kredietbank Klooster Reizen, Haren Kluzzenbedrief Jan Kompas Zuidlaren Lotus uitvaart, Thesinge Metaware BV , Groningen Mamamini Helpman New Nexus, Tynaarlo Noback Ingenieursbureau, Groningen	<i>Bewindvoering en inkomensbeheer</i> <i>Tekentherapie, opleiding en begeleiding</i> <i>Van ventiel tot helm</i> <i>Nieuws uit Groningen/Drenthe</i> <i>Woningcorporatie stad Groningen</i> <i>Informatietechnologie</i> <i>Van sjorband tot aanhangwagen</i> <i>Deskundigheid in de geestelijke Gezondheidszorg</i> <i>Boeken, films en events</i> <i>WIJ is dichtbij</i> <i>Havendienstverlening</i> <i>Sociale hulpverlening</i> <i>Reisbureau</i> <i>Veur putjederij in en omt hoes</i> <i>Specialist in financiële zorgverlening</i> <i>Uitvaartverzorging en -begeleiding</i> <i>Cloudoplossingen managementsystemen</i> <i>Goededoelenkringloop</i> <i>IT consultancy- en adviesbureau</i> <i>Techn. natuurk. berekeningen en ontwerpen</i>
---	--

Noorderlink, Groningen Noorderpoort, Groningen Old Burger Weeshuis, Leeuwarden ’t Oortje Sieraden, Groningen Praktikos, Assen Preventief Veiligheidsdiensten BV, Groningen Rijschool Gerald, Peize Rottinghuis aanemingsbedrijf BV, Groningen Schaap Strafrechtadvocaten, Groningen Schilders de Vries, Groningen Stichting Terwille, Groningen Tandartsenpraktijk De Verbetering, Groningen Verslavingszorg Noord Nederland, Groningen Willem Rietman Interieur Tynaarlo	<i>Vacatures Noord Nederland</i> <i>Beroepsonderwijs in Groningen/Drenthe</i> <i>Ontwikkelen op sociaal, cultureel gebied</i> <i>Oorbellenspecialzaak</i> <i>Trainingsbureau</i> <i>Gastvrij beveiligen</i> <i>Auto- en motorrijschool</i> <i>Allround bouwbedrijf in het Noorden</i> <i>Strafrechtadvocatuur</i> <i>Sterk in duurzaam ondernemen</i> <i>Vrij van verslaving</i> <i>Gezond begint in de mond</i> <i>Perspectieven bieden</i> <i>Meubilair op maat</i>
--	--

Volgende maand in De Riepe:

Slechtziende fotograaf schildert met licht

Niemand had ooit gedacht dat een man die zo slecht ziet dat het lijkt alsof hij zich constant in een zandstorm bevindt, fotograaf zou worden.

En verder:
- Droomtherapie
- TimeTools Innovation Zuidlaren

Deze zal verschijnen rond 1 mei 2022

1	I	N	2	C	H			3	K	4	N	I	5	K	6	E	R	7	S
	N		I						O		U			L				A	
8	G	E	L	D				9	S	M	A	D	E	L	I	J	K		
	E		I					10	L	A		D		E				E	
11	W	I	N	K	E	L	D	I	E	F									
	I	J		D		T			E	G			12	S			13	S	
14	D	I	E	P	T	E			15	S	E	X	T	E	T				
	E		R		E				16	P		E	R		E				
								17	P	R	A	A	T	S	T	O	E	L	
18	T							19	E		S		S		T		H	L	
20	A	F	G	E	L	O	S	T						21	B	A	L	I	
	N		E			O		E							L			N	
22	G	E	L	A	T	I	N	E											
														23	S	M	O	G	

Oplossing puzzels van pagina 23

Nu ook op social media

@deriepe @de_riepe

Scan mij!

OPVANGINSTELLINGEN

GRONINGEN

GRONINGEN

Dagopvang
Leger des Heils
Kostersgang 28
9711 CX Groningen
tel. 050-313 36 60
Dagelijks van 12.00 – 17.00 uur

Open Hof
Spilsluizen 5
9712 NR Groningen
tel. 050-312 21 22
ma t/m vr. 10.00 – 12.00 uur
zo t/m vr. 19.30 – 21.00 uur
Zondagavondviering om 18.45 uur

Twaalfde Huis
Eemskanaal Noordzijde 32a
9713 AB Groningen
tel. 050-579 78 45
Ma t/m vr. 9.30-16.30 uur

Beschermd Wonen (Vast&Verder)
Damsterdiep 267, 9713 EE Groningen

24-uurs opvang
Algemene opvang
Van Heemskerckstraat 75
9726 GH Groningen
tel. 050-599 14 20, www.wender.nl

Hoendiephuis, voor jongeren
Noorderstationsstraat 88
9717 KR Groningen
tel. 050-599 14 20, www.wender.nl

Ommelandershuis
Woonvoorziening (Beschermd wonen)
Schoolstraat 11
9712 JP Groningen
tel. 050-599 14 20, www.wender.nl

LIMOR woonvoorziening Hiddemaheerd
Hiddemaheerd 112
9737 KX Groningen
tel. 0900-4857545
058-215 16 94, www.limor.nl

Nachtopvang
Schoolstraat 9
9712 JP Groningen
tel. 050-599 14 20, www.wender.nl
dagelijks 21.00-10.00 uur
zon- en feestdagen van 21.00 tot 11.00 uur
Aanmelden en binnenkomen om te kijken of er plek is kan vanaf 21.00 uur tot 23.00 uur. Ook kun je maandag t/m vrijdag tussen 10:00 uur en 11:00 uur aan de Schoolstraat 3 langskomen om je aan te melden.

APPINGEDAM
LIMOR woonvoorziening
Vangnetvoorziening Cornelis Albertsstraat
Cornelis Albertstraat 7
9901 EJ Appingedam
tel. 0900-4857545
www.limor.nl

HOOGEZAND
Sociaal Pension Hoogezand
Mansholtstraat 1-a
9602 SB Hoogezand
tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

VEELERVEEN
Reintegratie-centrum
De Spetse Hoeve
Spetsebrugweg 4
9566 TK Veerlerven
tel. 0597- 541 341

VEENDAM
24 uren opvang
LIMOR Woonvoorziening
Burgemeester Bosscherstraat 10
9641 NG Veendam
tel. 0598-615111
www.limor.nl

LEEK
Crisisopvang Leek
Oldebertweg 61
9351 PC Leek, tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

WINSCHOTEN
Dagbesteding Werkpro
Papierbaan 60
9672 BH Winschoten
tel. 059-743 3004

DRENTHE

ASSEN

Kommarin
Maatschappelijke Opvang voor dak- en thuislozen Assen
Havenkade 16
9403 AH Assen
tel: 088-8393381

Openingstijden:
Dagopvang:
ma t/m vr 10:00-15:00 uur
Nachtopvang:
dagelijks 21:00-09:00 uur

Leger des Heils
Kortdurende opvang en beschermd wonen
Maria in Campislaan 257
9406 JG Assen

EMMEN

Dagopvang
Leger des Heils
Verlengde Spoorstraat 11
7811 GA Emmen
tel. 0591-658 233
Geopend ma t/m vr. 10.30-16.30 uur

Leger des Heils opvang Emmen
Weerdingerstraat 204
7822 BK Emmen
tel. 088-065 22 40

Leger des Heils
Beschermd Wonen Boshuis
Boslaan 138
7822 EP Emmen

HOOGEVEEN

Dagopvang
Beukemaplein 14
7906 AK Hoogeveen
ma tm vr. 10.30-16.30 uur

FRIESLAND

DRACHTEN

Sociaal Pension Drachten
Stationsweg 118
9201 GS Drachten
tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

LEEWARDEN

Dagopvang
Leger des Heils
De Tuinen 32
8911 KE Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
geopend 10.00-16.00 uur
(woensdag 12.00-16.00 uur)

Zuidergrachtswal 15-16
8933 AD Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
geopend 10.00-16.00 uur
www.wender.nl

Algemene Opvang
Nieuweweg 3
8911 LK Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

d’ Ambacht
Cornelis Trooststraat 48
8932 BR Leeuwarden
tel. 058-299 99 30
dambacht@werkpro.nl

Huis voor Jongeren
Huizumerlaan 101
8934 BE Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

Zorgopvang
J.H. Knoopstraat 2
8933 GS Leeuwarden
tel. 0900-1188881
www.wender.nl

Sociaal Pension Hoekstersingel
Hoekstersingel 51-53
8922 AM Leeuwarden
tel. 0900-188 881
www.wender.nl

Sociaal Pension Bonifatiusplein
Bonifatiusplein 19
8911 JT Leeuwarden
tel. 0900-188 88 81
www.wender.nl

Nachtopvang
Oostergoweg 1 (Wirdumerpoort)
8911 MA Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

Aanloophuis Leeuwarden
Bagijnestraat 36
8911 DR Leeuwarden
tel. 058-212 72 37
www.aanloophuisleeuwarden.nl

LIMOR Crisisopvang en woonvoorziening de Kei
De Kei 5
8918 AR Leeuwarden
tel. 0900-485 7545
www.limor.nl

ENGWIERUM

Leger des Heils
Beschermd Wonen
Fjellingsreed6
9132 EN Engwierum

BURGUM
Crisisopvang Burgum
Prinses Margrietstraat 63
9251 HB Burgum
tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

HEERENVEEN

Aanloophuis de Brege
Herenwal 2
8441 AZ Heerenveen
0513-625 926
www.aanloophuisoerdebregel.nl

SNEEK

Sociaal Pension Sneek
Lemmerweg 53
8606 AA Sneek tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

De Herberg
Vier kamers voor dak- en thuislozen, verblijf maximaal 2 maanden
Kloosterdwarsstraat 3
8603 AG Sneek
Herbergtelefoon: 06-235 415 65

LIMOR Crisisopvang Gonggrijpstraat
Gonggrijpstraat 9
8607 BD Sneek
tel. 0515-43 08 12
www.limor.nl

STRAATKANJER

Duizend groeten

Door **Wietske Aupers**
Fotografie **Frits Blom**

Jos van Riet (56) verkoopt sinds ongeveer een half jaar Riepes bij het Groninger Museum. Hij is daar al langer een vertrouwd gezicht: 'Ik zat daar eerst met een schoteltje waar mensen geld in konden doen, maar ik werd door de politie weggestuurd. Toen zei een vriendin: "Waarom probeer je niet De Riepe te verkopen?"' Ik heb een gesprek gehad met het WIJ-team en met Tony van de distributie en ik kon beginnen. Ik ben blij dat ik dat heb gedaan. Ik krijg nu erkenning. Zit ik eens niet op mijn plek, dan maken mensen die me kennen zich zorgen. En er zijn wel duizend mensen die me groeten.

Vier jaar geleden had hij nog een appartement in Limburg en een baan als fabrieksarbeider. Hij had contact met zijn drie volwassen kinderen en zijn ex-vrouw. 'Mijn moeder overleed aan kanker en vier collega's verongelukten. Ik werd depressief, wou niemand meer zien. Op een dag heb ik de deur achter me dichtgetrokken en ben weggegaan.' Nu leeft hij op straat. 'Af en toe slaap ik in een tentje.' Van wat hij verdient koopt hij eten en sigaartjes. 'Het WIJ-team probeert een uitkering voor me te krijgen. Ik droom van een eigen woninkje, een baan en een nieuwe relatie. Sinds een jaar heb ik weer contact met mijn zoon, dat is fijn.'